

پەروەردە، یان پروپاگەندە؟! ... مەمەد جەمیل

له هەموو ولاتانی جیهاندا حکومەت گەرنگی زۆر بە پەروەردە دەدات و کارناسانی بۆ دەزگاکانی پەروەردە دەکات، چونکە پەروەردە خالی دەستپێکردنی بنیاتنانی کەسێتی تاکە له کۆمەڵگا و لەوێشەوه بنیاتنانی کۆمەڵگایەکی تەندروسته. ئەمڕۆ ئەگەر سەیری هەر کۆمەڵگایەکی پێشکەوتوو له بوارەکانی ژياندا بکەین، بێگومان خاوەنی پەروەردەیهکی تۆکمەن، هەر له باخچهی ساوايانەوه تاكو زانکۆکانیان هەر هەموو پێداویستییەکانی پەروەردەیان هەر له قوتابخانە و پرۆگرامی خوێندن و هۆکارەکانی فێربوون و کەش و هەوای فێربوون و مامۆستای پەروەردەیان هەر له بوارەکاندا بۆیان دابین کراوه، سەرەرای مامۆستا، قوتابی و هەتا فەرمانبەرانە پەروەردە وای لێکردوون کۆمەڵگایەکی پێشکەوتوو دروست بێت.

بەلام ئەو پەروەردەیهی عێراق ئەوهی خۆشمان (له ئەلفهوه تاوهكو یا) دووره له سیفەتهکانی پەروەردە تۆکمە، نەك هەر دووره، بەلکو ئیفلج بووه و ناگاتە کاروانی پەروەردەکارانی ولاتان، هەموومان وەكو رۆژ بە ئاسمانەوه دەرکی پێ دەکەین و قەسەشی لەسەر دەکەین، بەلام بی چارەسەر و بی هۆدەیه، گەر سەیری مامۆستایان بکەین ئەوه سەدان لهو مامۆستایانە ئارەزوویان نییه له وانهوتنەوه، کەچی به ناچار و له بیکاریدا بوونەته مامۆستا، دەیانیش لهو مامۆستایانە چەند وانهیهك دەلێنەوه به بی ئەوهی هیچ پەيوه‌ندییهکی به پەسپۆری خۆیهوه هەبێت، زۆریش ئەوانەي کاری بەرپۆه‌بەرایه‌تییان وەرگرتوو و توانای نووسینی نووسراویکیان نییه، ئەوانه و دەیان کەموکۆپی و گێروگرفتی تر هەموو دەگەرپێتهوه بۆ باری ناهەمواری ئابووری مامۆستایان و، کەمی مووچهی مامۆستا وای له مامۆستا کردوو بێزار بێت له وانهوتنەوه، بۆیه مامۆستا دەبێت بێر بکاتەوه له کاریکی تر، چونکە بزێوی ژيان دابین ناکات خۆ ئەگەر کاریکی تریشی کرد، ئەوه بێگومان توانای وانهوتنەوهی سست دەبێت، سەرەرای ئەو هەموو کێشانهی که ئەمڕۆکە مامۆستا هەیهتی ئەگەر چەند مامۆستایهك داوای مافی خۆیان کرد و وتیان: ئەرێ بێ زەحمەت لایه‌نی پەيوه‌ندیدار به پەروەردە ئاگایه‌کتان له باری گۆزەرانە ئێمه بێت، ئەوه راسته‌وخۆ ئەوانه‌ی هەموو مانگیك (750) دینار له مووچه‌ی هەر مامۆستایهك دەگێرنەوه، دەشلێن (90000) مامۆستا هەیه له کوردستان و شانازیش به‌وه‌وه دەکەن که چەند مامۆستایه‌کیان ناردوو بۆ دەر‌وه‌ی ولات بۆ چارەسەرکردنی نەخۆشی، دەیان‌ه‌وی خەلکی و تێگه‌یه‌نن که له‌سەر حیسابی گێرفانی خۆیان ناردوویانن. دێنه سەر شاشه‌ی تەله‌فزیۆنه‌کان و له رۆژنامه و رادیۆکان مامۆستایان به گێره‌شیۆین نازۆد دەکەن.

پرۆگرام: مامۆستایه‌کمان هەیه له سالی هەشتاکانه‌وه ده‌فته‌ریکی داناوه بۆ وانه‌که‌ی خۆی، تاوه‌كو ئیستاش هەر ئەو ده‌فته‌ره به‌کار ده‌هێنێت به بی ئەوه‌ی ده‌ستکاری نمونه‌کانیشی بکات، چونکە مەنه‌جه‌که کۆنه هی ئەو سالانه‌یه، که به بۆری سەیری خانەي له‌شی مرۆقیان ده‌کرد، مەنه‌ج زۆری له‌سەر نووسراوه و گوترا، تەنها ئەوه‌نده ده‌لێم تاوه‌كو ئیستاش کورد یه‌ك مەنه‌جی خوێندنی نییه، به‌لکو مەنه‌جی ناوچه‌یه‌ك جیاوازه له‌گه‌ڵ ناوچه‌یه‌کی تردا، گەر مەنه‌ج و مامۆستا ئاوا بێت، چاوه‌رپێی چی له قوتابی ده‌که‌ی؟! ئەگەر له ناو کۆمه‌ڵگا‌دا مرۆقی خاوه‌ن بروانامه به‌م شیوه‌یه ریسوا بێت، قوتابی چۆن بخوینێ؟ گەر ئەم‌ڕۆکە مرۆقی نیشتمانپه‌روه‌ر دروست نه‌بێت، گله‌یی له کێ بکەین؟ ئەگەر قوتابی سست بێت له خوێندن و ئاستی زانستی که‌م بێت، بۆ سەرزەنشتی قوتابی بکەین؟ رێژه‌ی دەرچوونی قۆناغی سێی ناوه‌ندی و شه‌شه‌می ئاماده‌یی زه‌نگیکی به‌هێزه، ماناشی ئەوه‌یه که پەروەردە له لای ئێمه لاوازه و په‌راویز کرا و له‌گه‌ڵ ئەوه‌شدا رۆژانه ده‌بینین و ده‌بیستین که پەروەردە وای کردوو و وا ده‌کات و ده‌بێت وا بکات.. له‌گه‌ڵ ئەوه‌شدا ئەمه‌یه واقیعی پەروەردە له‌لای ئێمه.

به‌هيوای چاره‌سەرکردنی کێشه‌کان و پرکردنه‌وه‌ی بۆشاییه‌کانی ناو پەروەردە بۆ دروستکردنی کۆمه‌ڵگایه‌کی تەندروست.